По конфіскаті — наклад другий.

Ч. 2 (10095). Львів, середа 2. січня 1924 Поштову належність оплачено ґотівкою. Рік XLII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕД ПОЛ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. Конто почт. ощад. 148.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. перед пол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 2,500.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 л., Німеччині 4,000.000 м. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунії 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 4,000.000 кр. Зміна адреси 100.000 кр.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 100.000 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Український Народе!

Зближається річниця народин Божественного Спасителя, що як Чоловік вийшов з бідних і поневолених та для них віддав своє життя.

Найбільший Учитель, Бог і Чоловік, Ісус Христос і Його наука та всі Його ученики, а далі визнавці були колись предметом страшних нелюдських переслідувань з боку прихильників тьми і насильства. Всеж таки завдяки незломній енергії, безприкладній жертвенности, невигасаючій вірі у Божу святість справи і її кінцевий успіх — Правда побідила над хвилевими переможцями.

Цю велику річницю, Цей Великий Празник Надії на гарнійшу будучність мусить гідно стрінути і памятним ділом зазначити Український Народ.

Згідно з дотеперішньою традицією Світлий Празник Різдва Христового нехай буде й на далі днем „Рідної Школи". А слова колядн, які нагадують прихід на світ Спасителя, нехай приводять нам на думку українські діти й установу, створену тільки для дітей — „Рідну Школу".

Бо „Рідна Школа" се не тільки інституція, яка доповнює недостачу державних українських шкіл. У сучасному повоєнному лихолітю, коли нашому шкільництву нанесено страшні втрати і здесятковано державні українські школи, приватне шкільництво мусить заступити нам і державні школи. Тому жертви на „Рідну Школу" є необхідною національною конечністю, від якої не сміє відмовитися ні одна українська одиниця. Таке становище обовязує нас у кожному дні в році.

У день „Рідної Школи" в часі Христового Різдва цей обовязок мусить стати народньою маніфестацією. І тому суспільність мусить однодушно подбати, щоби у всіх громадах і навіть найдальших закутинах нашого краю колядували всі на „Рідну Школу".

І таким чином нехай ідея „Рідної Школи" зєднить всіх Українців в одну велику солідарну громаду, яка мусить доконати й доконає великого діла.

Львів, дня 1. січня 1924 р.

Андрей Шептицький
Митрополит Галицький

Д-р Кирило Студинський
Голова Наук. Т-ва ім. Шевченка

Михайло Галущинський
Голова Т-ва „Просвіта"

Константина Малицька
Голова „Союза Українок"

Д-р Михайло Коцюба
Заст. гол. Т-ва „Сільський Господар"

Проф. Юліян Романчук
б. вице-президент

Д-р Маріян Панчишин
ректор Українського Університету

Д-р Степан Федак
Сеніор „Ставропигії"

Іадн. Модест Каратницький
Голова Тов-а охорони молоді

Інж. Юліян Павликовський
Голова „Краєв. Союза Репізійного".

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА:

Онеслян Терлецький
голова.

Д-р Степан Біляк
секретар.

Перспективи французько-чеського договору.

Цього місяця буде [illegible] політичний договір між Францією та Чехословаччиною, якого головні пункти вже прийнят обома державами. Офіціяльний французький „Тан" зазначує, що між ними на першім місці стоять [illegible] мирових договорів підписаних обома державами, [illegible] політики, яка мотивує [illegible] оборонні конвенції [illegible] міжнародних умов [illegible] зу Народів [illegible] ти для нас повною несподіванкою. Він стас несподіванкою щойно в звязку з новими міжнародними перспективами надзвичайно [illegible] стоять нині на черзі дня [illegible] чинна до совєтського кра[illegible] Німеччини. Коли справа визнання [illegible] стане докладнішим [illegible] тоді всі держави [illegible] та Україною набувать [illegible] вичим для [illegible]

Антанти". Цей союз має перш усього бути відповідю на антифранцуську політику Італії і підмогою Франції у справі т. зв. репарацій, які між союзними державами мають вірога менше прихильників з огляду на безвигляднний стан німецьких фінансів.

Союз Франції з Чехословаччиною є першою спробою вирватись по передвоєнної політики Франції, яка германському світові хотіла протиставити світ славянський. Питання економічної відбудови Росії і повязань взаємин з її новим урядом, принесло зі собою стару ідею: франко-російського союзу.

Тепер* у великій статті з ин. 21 X.* почав (чи радше закінчив) дискусію про необхідність визнання совєтського уряду. Цей самий орган офіціяльної політичної думки у Франції піддає у дальших статтях умовину, що Росія, на випадок порозуміння з нею, мусить згодитись на незалежність кордонів Польщі, Румунії та Чехословаччини. А проте така умовина більше у порівнанню з иншими домаганнями Франції до совєтського уряду, який мав би підтримувати Францію у її домаганню сплачення всіх союзних довгів і ставився до французьких вірителів так само як до вірителів иншої Союзних держав. Принципи — принципами, а інтерес на першому плані.

Досить кинути оком на усю польську пресу, щоби прочитати загальне збентеження, яке викликав чесько-французький договір у польських міродатних сферах. Цей договір уважається яснім доказом утрачення симпатій Польщі в очах Франції, що оглядається за сильнійшим союзником. Франція хоче орієнтуватись на Малу Антанту або славянофільський блок під проводом Росії.

Чехословаччина має на меті перш усього стануть супроти Польщі у ролі багато вигіднійшій пом найбільшім візді представників Малої Антанти, ніж могла не зробити до нього часу. Тепер Польща повинна сама подбати у власнім інтересі, щоби ввійти до такого блоку. Англійський денник „Менчестер Гвардіян" дня 20. м. м. каже виразно, що таке вступлення Польщі до Малої Антанти є нині більше можливе з огляду на факт, що „домагання Польщі є нині скромніші". Французький „Фігаро" заявляє, що звістка про чесько-французький договір мала бути дуже неприємною несподіванкою у Львовяті, як нещодавно заповідь франко-польсько-чесько-сербського порозуміння. Англія мала бо з неї причини нагадати собі нову [illegible] Польщі, чим є [illegible] Великі держави [illegible] малих, [illegible]

ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ на ЯПИН У І Н. РІК

найелегантніший і найновійший строї „Величезний вибір моделів немічних суконь"

Послідні новости камізелок в найбільшім вибері повсякчас

„MAISON OHIO"
Львів, вул. Ставропігійська 1. 14

Велика Україна.

Ліквідація неграмотности на Поділлю.

Останніми часами проведено на Поділлю обчислення неграмотних. В Кам'янецькому окрузі неграмотних є 174.567 душ, з них до призивних 5975. До шестих роковин жовтневої революції навчилося грамоти 2500 душ. В окрузі є 178 ліквідаційних пунктів неграмотности. В Проскурівському окрузі — є 123 ліквідаційні пункти неграмотности. Тут проводиться обчислення населення і після зібрання точних даних про кількість населення і число неграмотних, число ліквідаційних пунктів збільшиться. Зле стоїть справа в Тульському окрузі. В окружному місті тільки три ліквідаційні пункти. Точного обчислення неграмотних серед організованого пролетаріяту нема. Серед незаможних неграмотних є до 6 тисяч. В окрузі 78 ліквідаційних пунктів. Число учеників у них невідоме. У Вінницькому окрузі обчислення неграмотности ще не закінчено.

„Вісти", з яких черпаємо ці інформації, пишуть: „Загалом робота над ліквідацією неграмотности на Поділлю визнана незадовольняючою і якщо так далі буде, то ліквідація неграмотности серед населення від 18—36 років не буде виконана до 10 роковин жовтневої революції".

У Вінниці під кермою заступника голови Всеукрграмчека відбувся дворижневий семінар для ліквідаторів неграмотности. Після закінчення наукн в окрузі призначено нову інспектуру по ліквідації неграмотности.

Нові сільради на Катеринославщині.

Нічас виборів до сільських рад на Катеринославщині комуністи здобули 12,2 проц. місць. Селянських сільрад партійних є 73 проц. У виборах брало участь 48 проц населення. Значно підвищився відсоток виборців-жінок. В одній гр[illegible]

[illegible] Львівський [illegible] Трибунал [illegible] вересня [illegible] Прокуратор [illegible] 23 грудня 1923 [illegible]